

Ilmasto lämpenee – oletko valmis?

Maapallo oli näin lämmin viimeksi 115 000 vuotta sitten. 2016 oli jo kolmas perättäinen ennätysvuosi. Neljään miljoonaan vuoteen ilmakehässä ei ole ollut näin paljon hiilidioksidia, joka on keskeisin syy lämpenemiseen. Se on ihmisen toiminnan seurausta. On vaikea löytää ketään vakavasti otettavaa ilmastotutkijaa, joka olisi eri mieltä.

Keskilämpötila verrattuna esiteolliseen aikaan on tähän mennessä noussut vähän yli asteella. Jos joulukuussa 2015 solmittu Pariisin ilmastopöytäkirja toteutetaan, niin lämpenemisen arvioidaan jäävän noin kolmeen asteeseen. Lukema saattaa kuulostaa pieneltä, mutta sillä olisi suuria vaikutuksia.

Pahinta on kuitenkin epävarmuus. Entä jos ilmastopöytäkirjan toteutus jää vajaaksi? Ei saataisi aikaan toimenpiteitä, jotka rajoittaisivat lämpötilan nousun kolmeen asteeseen, saattakaa sopimaan uusista toimenpiteistä, jotka pysäyttäisivät sen kahteen asteeseen. Tai mitä jos ilmastomalleissa on jokin virhe ja ennusteet ylittyvät?

”Ilmaston lämpenemisen torjuminen edellyttää toimeen ryhtymistä nyt.”

Vakavia hälytysmerkkejä onkin ollut ilmassa – Siperian ikiroudan ennakoitua nopeampi sulaminen ja metaanipäästöt, jäätiköiden ennätyksellinen kutistuminen, Pohjoisnavan plus-asteet ja sen käsittämättömät, yli 20 astetta normaalia korkeammat lämpötilat jne. Tyynenmeren El Niño-sääilmiöllä on tosin tässä ollut merkitystä, ja sen vaikutukset ulottuvat tänne asti, mutta niinhän ne ovat tehneet ennenkin.

Saattavathan nuo hälyttävät ilmiöt taas väistyäkin joksikin aikaa. Täällä Pohjolassa on jopa mahdollista, että Golf-virran heiketessä ilmasto viilenee. Mutta se ei estä sitä, etteikö muualla lämpeneminen jatkuisi ja jopa kiihtyisi.

Vain yhden asteen ”lipsahdus” ilmastoennusteissa tai -politiikassa, niin maailma olisi jollain aikävälillä jo neljä astetta lämpimämpi. Se merkitsisi täystuhoa.

Maapallon keskilämpötilan nousu nykyisestä vielä 2–3 asteella laukaisisi massiivisen ilmastopakolaisuuden, jonka rinnalla kalpenisivat kaikki aikaisemmat siirtolaisvirrat ja kansainvaellukset. Vaikka kehittyvien maiden elintaso onkin noussut hurjasti, eivät miljardit ihmiset tulisi toimeen merenpinnan nousun kutistamalla, asuinkeuhkottomilla aavikoilla, jollaisiksi nämä alueet vähitellen muuttuisivat. Sitä pakolaistulvaa ei enää padottaisi kehitysavulla, aidoilla eikä muureilla.

Toissa vuonna Suomeen virtasi runsaat 30 000 maahanmuuttajaa, mitä pidettiin jo uhkaavana, ellei suorastaan hallitsemattomana tulvana. Jos ilmastopakolaisia tulisi 30 tai 300 miljoonaa, vaikkakin pitkän ajan kuluessa, niin on aika vaikea kuvitella seuraukseksi mitään muuta kuin totaalikaosta.

Ilmaston lämpenemisen torjuminen edellyttää toimeen ryhtymistä nyt. Tästä huolimatta hyvin monet lyhytnäköiset bisnesmiehet ja poliitikot eivät näytä juuri välittävän. Otetaan nykyhetkestä kaikki irti mitä saadaan ja potkaistaan tölkkiä eteenpäin. Seuraava hallitus tehköön ikävät päätökset tai pankoon vahingon kiertämään. Suomessakin on hallituspuolueita, joiden johtajat pelkäävät kannattajiaan niin, että he mielellään pitäytyvät vanhoissa, ilmastoa lämmittävässä käytännöissä.

Toivoa kuitenkin herättävät lukuisat tieteelliset tekniset hankkeet, joilla hiilipäästöjä voitaisiin vähentää olennaisesti. Epäilemättä jotkut niistä etenevät vielä pitkälle. Toivottavasti myös hallitukset ainakin salaisissa ilmastokokouksissaan suunnittelevat toimenpiteitä, jotka ne uskaltavat panna toimeen ennen kuin on liian myöhäistä.

